

MEMORIAL

General Marii Wittek

++ tat. (brak)

OKĘSZYC Anna

12 - 2

Powstanie
Listopadowe
1830 -
1831 r.

3078/WSK

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI — OKESZYC Amme.....

3078/WSK

I/1. Relacja *vk. 5, 1-5*

I/2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące osoby relatora —

I/3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące osoby relatora —

II. Materiały uzupełniające relację —

III/1 – Materiały dotyczące rodziny relatora —

III/2 – Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III/3 – Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III/4 – Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 r. —

III/5 – inne... —

IV. Korespondencja —

V. Nazwiskowe karty informacyjne ✓

VI. Fotografie *koniec*

I/1 Relacja

- Biogram oprac. przez J. Dufurat, 2005, mps, kopia, k. 1, s. 1
- Biogram oprac. przez E. Zawacką i D. Kromp, Toruń 2005, mps, kopia, k. 2, s. 2-3
- Biogram oprac. przez E. Zawacką i D. Kromp z uwagami prof. T. Friedel, Toruń 2005, mps, rkp, oryg., k. 2, s. 4-5.

Przyśleć J. Dufreń e-mailem 31/05

1/1/1

OKĘSZYC ANNA

O Annie Okęszyc wiadomo niewiele. Podobno była pomocnicą swojego męża lekarza, co wyjaśniałoby, gdzie zdobyła przygotowanie medyczne. Po wybuchu powstania listopadowego w lutym 1831 r. stanęła do służby samarytańskiej. Wkrótce okazało się, że potrafiła nie tylko zręcznie robić opatrunki, ale była również doskonałą asystentką przy stole chirurgicznym na sali operacyjnej.

Po bitwie pod Ostrołką, 25 maja 1831 r. wraz z Klaudyną Potocką i Emilią Szczaniecką wyjechała z Warszawy i jako jedna z pierwszych znalazła się z ambulansem wojskowym na opuszczonym przez wojska pobojuwisku. Tam z *męską odwagą i z wielkim poświęceniem niosła pomoc ofiarom walki*. W meldunku z dnia 30 maja, opublikowanym w „Kurierze Warszawskim”, naoczny świadek donosił o operacjach, jakie z *rzadką odwagą, z męską cierpliwością i szczęśliwie wykonywała na rannych wojownikach naszych pod Ostrołką, dobywając z ich ciała utkwione pociski ręcznej broni godna Ojczyzny córka, J.P. Anna Okęszycowa*. Jako świadek tych spraw mam za najświętszy obowiązek podać do wiadomości ziomków to zaszczytne poświęcenie się. A nadto imieniem cierpiącej ludzkości publicznie oświadczyć najwyższą wdzięczność, którą i ci waleczni, a cierpiący później osobiście okazali. [...] *Oby Ojczyzna więcej podobnych córek ujrzała*”. Podpisał: *Filanowicz Palladyn, podchorąży z Legii Litewsko-Wołyńskiej*. Kurier Warszawski pisał z kolei o wieśniaczce, która zaniósła do wozów siedmiu rannych żołnierzy i nawet *draśnięta kulą nie ustawała w tej patriotycznej posłudze*.

O marmurze Okęszyc

BIBLIOGRAFIA

Barańska J., *Kobiety w powstaniu listopadowym 1830-1831*, Lublin 1998, s.; Wawrzykowska-Wierciochowa, *Sercem...*, s. 72-73; Kurier Warszawski 1831, nr 145. 175.

9 sprawdzić

OKĘSZYC Anna (?-?), pielęgniarka i chirurg w Powstaniu Listopadowym

Brak bliższych danych biograficznych o Annie Okęszyc. Była żoną wojskowego lekarza medycyny; przygotowanie medyczne zdobyła prawdopodobnie pomagając mu w pracy. Po wybuchu powstania listopadowego w lutym 1831 podjęła służbę samarytańską jako pielęgniarka oraz asystentka przy stole chirurgicznym na sali operacyjnej; potem także sama wykonywała operacje.

D. Wawrzykowska-Wierciochowa tak o niej pisze: *...do legendy przeszła Anna Okęszycowa ...w lutym 1831 stanęła ona, jak wiele innych kobiet, do służby samarytańskiej. Wkrótce okazało się, że potrafi nie tylko zręcznie robić opatrunki, ale i być nieocenioną pomocą chirurgom na sali operacyjnej. Po bitwie pod Ostrołką, 25 V 1831 Okęszycowa wraz z Klaudyną Potocką i Emilią Szczaniecką wyjechała z Warszawy i jako jedna z pierwszych znalazła się z ambulansem wojskowym na opuszczonym przez wojska pobojowisku. Tam, w ową straszną tragiczną noc po bitwie, kiedy to nie miał kto opatrywać tysięcy jęczących i umierających rannych - „z męską odwagą i z wielkim poświęceniem niezmordowanie niosła pomoc ofiarom walki.” W meldunku z dnia 30 maja, opublikowanym później w „Gazecie Warszawskiej”, czytamy: „Naoczny świadek operacji jaką z rzadką odwagą, z męską cierpliwością i szczęśliwie wykonywała na rannych wojownikach naszych pod Ostrołką, dobywając z ich ciała utkwione pociski ręcznej broni godna Ojczyzny córka, J.P. Anna Okęszycowa. Jako świadek tych spraw mam za najświętszy obowiązek podać do wiadomości ziomków to zaszczytne poświęcenie się. A nadto imieniem cierpiącej ludzkości publicznie oświadczyć najwyższą wdzięczność, którą i ci waleczni, a cierpiący później osobiście okazali. Z tysięcznymi życzeniami i dziękczynieniem cisnęli się do ucałowania jej dobroczynnej ręki. Oby Ojczyzna więcej podobnych córek ujrzała”. Podpisał Fiłanowicz Palladyn podchorąży z Legii Litewsko-Wołyńskiej.*

Anna Okęszyc za służbę w czasie Powstania Listopadowego została odznaczona Krzyżem Srebrnym Orderu Wojennego Virtuti Militari.

Po upadku Powstania leczyła chorych ubogich i zajmowała się działalnością dobroczynną.

APAK, T. 3078/WSK (tamże dane od Kamińskiej W.);

Barańska J., *Kobiety w powstaniu listopadowym 1830-1831*, Lublin 1998, s. 289; Kurier Warszawski 1831, nr 145, 175; *Od samarytanek do kobiet żołnierzy*, Warszawa 2009, s. 8;

2/1/3

Wawrzykowska-Wierciochowa, *Sercem...*, s. 72-73; Wesołowski, *Order VM...* - brak
wzmianki;

Biogramem oprac. przez E2: Dbr. do II tomu „Stowmię UM kobiet”
2 uwagami prof. T. Fiedel 24 VII 05 I/1/4

OKĘSZYC Anna (?-?), pielęgniarka i chirurg w Powstaniu Listopadowym

Brak bliższych danych biograficznych o Annie Okęszyc. Była żoną wojskowego lekarza medycyny; przygotowanie medyczne zdobyła prawdopodobnie pomagając mu w pracy. Po wybuchu powstania listopadowego w lutym 1831 podjęła służbę samarytańską jako pielęgniarka oraz asystentka przy stole chirurgicznym na sali operacyjnej; potem także sama wykonywała operacje.

D. Wawrzykowska-Wierciochowa tak o niej pisze: *...do legendy przeszła Anna Okęszycowa ...w lutym 1831 stanęła ona, jak wiele innych kobiet, do służby samarytańskiej. Wkrótce okazało się, że potrafi nie tylko zręcznie robić opatrunki, ale i być nieocenioną pomocą chirurgom na sali operacyjnej. Po bitwie pod Ostrołęką, 25 V 1831 Okęszycowa wraz z Klaudyną Potocką i Emilią Szaniecką wyjechała z Warszawy i jako jedna z pierwszych znalazła się z ambulansem wojskowym na opuszczonym przez wojska pobojuwisku. Tam, w ową straszną tragiczną noc po bitwie, kiedy to nie miał kto opatrywać tysięcy jęczących i umierających rannych - „z męską odwagą i z wielkim poświęceniem niezmordowanie niosła pomoc ofiarom walki.” W meldunku z dnia 30 maja, opublikowanym później w „Gazecie Warszawskiej”, czytamy: „Naoczny świadek operacji jaką z rzadką odwagą, z męską cierpliwością i szczęśliwie wykonywała na rannych wojownikach naszych pod Ostrołęką, dobywając z ich ciała utkwione pociski ręcznej broni godna Ojczyzny córka, J.P. Anna Okęszycowa. Jako świadek tych spraw mam za najświętszy obowiązek podać do wiadomości ziomków to zaszczytne poświęcenie się. A nadto imieniem cierpiącej ludzkości publicznie oświadczyć najwyższą wdzięczność, którą i ci waleczni, a cierpiący później osobiście okazali. Z tysięcznymi życzeniami i dziękczynieniem cisnęli się do ucałowania jej dobroczynnej ręki. Oby Ojczyzna więcej podobnych córek ujrzała”. Podpisał Filanowicz Palladyn podchorąży z Legii Litewsko-Wołyńskiej.*

Anna Okęszyc za służbę w czasie Powstania Listopadowego została odznaczona Krzyżem Srebrnym Orderu Wojennego Virtuti Militari.

Po upadku Powstania leczyła chorych ubogich i zajmowała się działalnością ² ¹ *szyle!*
dobroczynną. *H. Chwytakówna*

APAK, T. 3078/WSK (tamże dane od Kamieńskiej W.);

2/1/5

Barańska J., *Kobiety w powstaniu listopadowym 1830-1831*, Lublin 1998, s. 289; Kurier Warszawski 1831, nr 145, 175; *Od samarytanek do kobiet żołnierzy*, Warszawa 2000, s. 8; Wawrzykowska-Wierciochowa, *Sercem...*, s. 72-73; Wesółowski, *Order VM...* - brak wzmianki

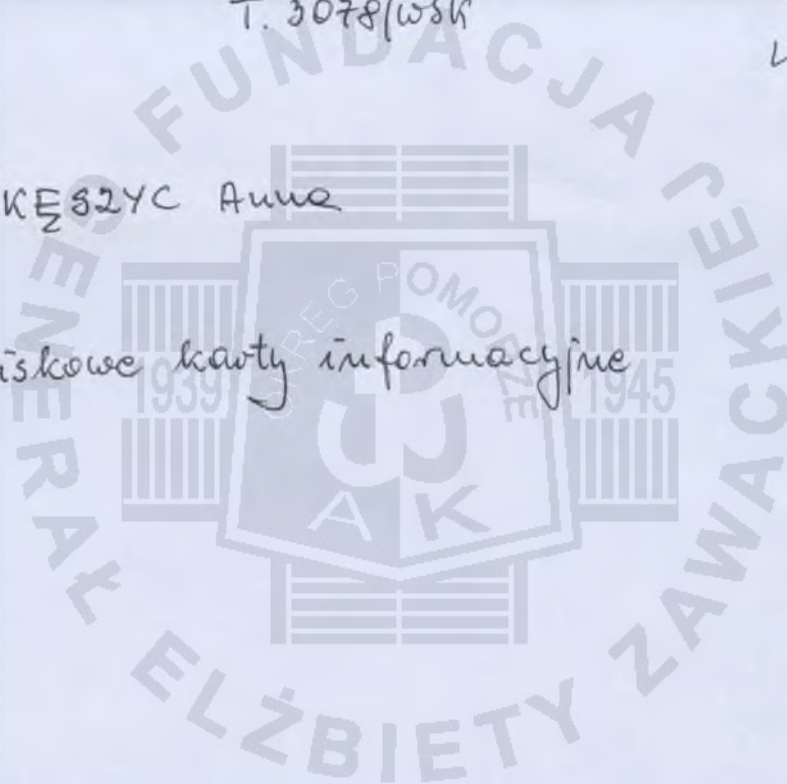

T. 3078/WSK

Powstanie
Listopadowe
1830-1831r

⁺⁺
OKĘSZYC Anna

W Nazwiskowe karty informacyjne

T: 30 288

1830
Powst.
wst.
Jana

OKĘSZYC Amme

53. Dr Anna Okęszycowa

Była żoną wojskowego lekarza medycyny. W l. 1830-1831 pełniła służbę w Wojsku Polskim jako chirurg. Uratowała wiele istnień ludzkich. Oznaczona została "Krzyżem Srebrnym Order. Virtuti Militari". Po upadku powstania leczyła chorych biedaków i zajmowała się działalnością filantropijną.

Kopia u E. 2.

Przecesta W. Kawięska

L. 02. 4388 WSK 01

D.K. IV 2002.

V 11 V 65. Dr Anna Okęszycowa

Była żoną wojskowego lekarza medycyny. W l. 1850-1831 pełniła służbę w Wojsku Polskim jako chirurg. Uratowała wiele istnień ludzkich. Odznaczona została "Krzyżem Srebrnym Order. Virtuti Militari". Po upadku powstania leczyła chorych biedaków i zajmowała się działalnością filantropijną.

Wcześnie

Przekazania dla SZ p. Wacława Rommelske 2 Piotrkowa Tryb
15 XII 2011 Lole 4339/USK 01

Październik 1870

Okęsyńska Anna

1. 2. 3. Potek, które w czasie powstania w lasach
powstańców pełniły funkcję magazynów - składów
i które Dyktando Partii hist. odznaczony
wielkim krzyżem V kl.

zob. "Od Samurajów do Kobiet - Złoty" s. 8

i

UM

Przed I wojnę

OKESZYCOWA Anna

- felczer - samowc

" Według moich wspomnień świadka operacji
wydobywania kuli przeprowadziła me
po bitwie ^{pod Ostrowcem} miejscę panne Okeszyc,
odznaczająca się "ładką odwagą i
męską (!) wziępliwością"
("Kurier Warszawski" 1881, nr 175, 1 VII)

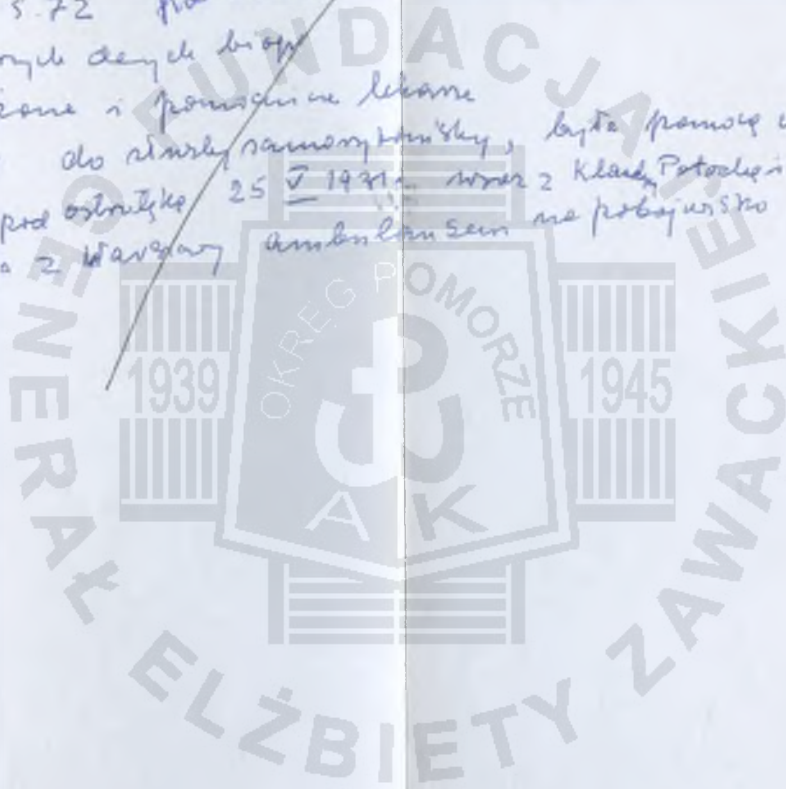
Zob. Beneriske A, "Kobiety w powst. list."
s. 288

D. G. 1102

Określona Anna
zob. D W W 5.72 Pod Wieruszkami - Nawykanie

brak bliźnich decyduje
podobnie żona i pomocnicze lekare

W II 1931 r. do szpitala samorządowego, była pomocą chirurgiczną
Po bitwie pod Ostrowcem 25 VII 1931 r. wraz z Klary Potocką i Ewą i Sierżantem
wyjechała z Warszawy ambulansami na poligon

1. N ..Okęszycowa.....

2. I., ps. ..Anna.....

3. ur.

4. st.

5. Org. ...Powst. listop. 1830-31.....

6. przydz.

7. funkcje ..felczerska.....

8. nr

9. źr.D. H-N. s. 69.....

1. Herold; bruk

- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.
- 9.
- 10.
- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21

D. H. N. S. 69.

2

Dufrag

OKĘSZYC Anna

